

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

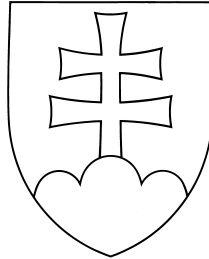
Grösslingová 5, 81109 Bratislava

Číslo spisu

8391102122/582/26/2023-8344/2023

Bratislava

02. 03. 2023

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, ako príslušný orgán podľa ustanovení § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, rozhodujúc o odvolaní P.K.SEM s.r.o., Kukučínova 1559/39, 941 11 Palárikovo IČO 35933054, proti rozhodnutiu Slovenskej inšpekcie životného prostredia – Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 8391102122/10653-41868 zo dňa 29.11.2022 podľa ustanovení § 58 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ustanovení § 7 a § 9 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydáva toto rozhodnutie

Výrok

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie odvolanie účastníka konania, ktorým je spoločnosť P.K.SEM s.r.o., Kukučínova 1559/39, 941 11 Palárikovo IČO 35933054, zo dňa 15.12.2022 ZAMIETA a rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 8391102122/10653-41868 zo dňa 29.11.2022, ktorým bola spoločnosti P.K.SEM s.r.o., Kukučínova 1559/39, 941 11 Palárikovo IČO 35933054, uložená pokuta vo výške 2000,- eur (slovom dvetisíc eur) podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov za nesplnenie opatrení nariadených rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 8391100422/6131-13466 zo dňa 13.04.2022 podľa ustanovenia § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým bolo nariadené podľa ustanovenia § 21 ods. 8 v nadväznosti na ustanovenie § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, POTVRDZUJE.

Odôvodnenie

I. Výkon štátneho dozoru, ktorým sa zistilo porušenie zákona – podklad pre začatie správneho konania prvostupňovým správnym orgánom

Inšpektorke Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava, odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti (ďalej len ako „Inšpekcia“ alebo „prvostupňový správny orgán“) dňa 26.07.2022 vykonali štátny dozor v spoločnosti P.K.SEM s.r.o., Kukučínova 1559/39, 941 11 Palárikovo IČO 35933054 (ďalej len „kontrovaná osoba“ alebo „účastník konania“). Štátny dozor bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o invázných druhoch“) a vyhlášky Ministerstva životného prostredia

Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška č. 450/2019 Z. z.“).

Štátny dozor bol vykonaný na základe podnetu zo dňa 18.07.2022 (RZ č. 25405/2022, spis č. 8541/2022) v spojitosti s bežným postupom Inšpekcie skontrolovať splnenie opatrení uložených rozhodnutím Inšpekcie č. 8391100422/6131-13466 zo dňa 13.04.2022.

Inšpekcia vydala dňa 13.04.2022 rozhodnutie č. 8391100422/6131-13466 (RZ č. 13466/2022, spis č. 6131/2022), ktorým účastníkovi konania uložila pokutu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona o invázných druhoch za neplnenie povinnosti odstraňovania invázneho nepôvodného druhu, ktorým je ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*) (ďalej aj len „ambrózia“), z časti parcely, ktorú má účastník konania v nájme od vlastníka parcely a zároveň účastníkovi konania nariadila podľa ustanovenia § 21 ods. 8 v nadväznosti na ustanovenie § 16 ods. 15 zákona o invázných druhoch vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcej z ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch tým, že z časti parcely, ktorú má v nájme, odstráni ambróziu v termíne do 15.07.2022 a bude sa o pozemok starať tak, aby sa zamedzilo jej šíreniu. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.04.2022 a vykonateľnosť dňa 30.05.2022. V podnete zo dňa 18.07.2022 podávateľ podnetu upozornil Inšpekciu na zanedbanie starostlivosti o polia v obci Palárikovo od roku 2017, v dôsledku čoho sa na týchto poliach rozšírila ambrózia.

Miesto výkonu štátneho dozoru je parcela č. 1908/298 registra C-KN, k. ú. Palárikovo (ďalej len „parcela“), ktorú má v nájme účastník konania (nájomná zmluva RZ. č. 30997/2021, spis č. 8581/2021).

Pred výkonom štátneho dozoru účastník konania doručil Inšpekcii stanovisko k plánovanej kontrole (RZ č. 26574/2022, spis č. 8543/2022), v ktorom Inšpekciu žiadal, aby ku kontrole prizvala právnické osoby, ktoré sa prioritne podieľajú na zaburinení parcely, na ktorej sa vykonáva šľachtenie nových odrôd papriky. Spolu so stanoviskom účastník konania priložil dokumentáciu, ktorá sa týkala nelegálne zriadených spevnených plôch a mostíkov, na ktorých parkujú vozidlá, ktoré bránia obhospodarovaniu predmetného pozemku a žiadosti pre obec Palárikovo o vyčistenie zabratej poľnohospodárskej pôdy.

Inšpekcia ku výkonu štátneho dozoru neprizvala právnické osoby, ktoré žiadal prizvať účastník konania, pretože správa nelegálne spevnených plôch a mostíkov, na ktorých parkujú vozidlá, nie je v kompetencii Inšpekcie.

Dňa 26.07.2022 Inšpekcia vykonala miestnu ohliadku parcely, ktorej sa zúčastnil účastník konania. Zistenia z miestnej ohliadky a tiež vyjadrenie účastníka konania sú uvedené v Zázname o zistených skutočnostiach (RZ č. 25925/2022).

Inšpekcia vizuálnou ohliadkou parcely zaznamenala v časti, ktorú má účastník konania v nájme od vlastníka parcely, na ploche 6 m x 100 m súvislý porast nekvitnúcej inváznej rastliny ambrózie vo výške do 60 cm, čo je zaregistrované vo fotodokumentácii vyhotovenej dňa 26.07.2022 (RZ č. 28225/2022).

Zo štátneho dozoru bol vypracovaný Protokol o vykonaní štátneho dozoru zo dňa 12.08.2022 (RZ č. 28228/2022).

Pri výkone štátneho dozoru účastník konania Inšpekcii uviedol, že v lete po kontrole (ktorá bola vykonaná dňa 18.08.2021) parcelu pokosil a v jeseni 2021 zaoral v rámci jesenných poľných prác. V máji 2022 na predmetnú parcelu zasadil novošľachtenú papriku, ktorú prerástla invázna ambrózia. Počas výkonu štátneho dozoru (dňa 26.07.2022) prišiel na parcelu podávateľ podnetu, ktorý Inšpekcii uviedol, že na mostíku parkuje vozidlo od cca 17:00 do 7:00 hod. a počas dňa nebráni ku vstupu na pozemok. Účastník konania ku vyjadreniu podávateľa podnetu uviedol, že autá tam parkujú celé dni, o čom poskytuje Inšpekcii fotodokumentáciu.

Pri výkone štátneho dozoru sa účastník konania do Záznamu o zistených skutočnostiach zo dňa 26.07.2022 (RZ č. 25925/2022) vyjadril písomne, že nemá námietky. Zároveň poskytol Inšpekcii písomné Stanovisko ku kontrole invázných burín vykonanej dňa 26.07.2022 (RZ č. 26647/2022), v ktorom cituje ustanovenia zo zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 40/1964 Zb.“), zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z.z.“), zákona o invázných druhoch, nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2014 Z.z. ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 342/2014 Z.z.“) s tým, že poukazuje na porušovanie jeho

práv podľa týchto právnych predpisov, respektíve nedodržiavanie povinností tretích osôb podľa týchto predpisov, čím sú práva účastníka konania obmedzované alebo plnenie jeho povinností znemožňované.

Účastník konania dňa 29.07.2022 e-mailom zaslal Inšpekcii kópiu Výzvy na odstránenie inváznych rastlín zo dňa 29.07.2022 (RZ č. 27786/2022), adresovanú obci Palárikovo a na vedomie Ústrediu Slovenskej inšpekcie životného prostredia cez webový portál slovensko.sk s prílohou fotodokumentácie vozidla parkujúceho dňa 29.07.2022 o 16:39 hod. na parcele č. 1908/295 a teda brániaceho objednaným službám v podrvení buriny.

Vo výzve obci Palárikovo účastník konania píše:

„Naša obchodná spoločnosť má od vlastníkov prenajatú poľnohospodársku pôdu, nachádzajúcu sa v katastri obce Palárikovo, k. ú. Palárikovo, na pozemku KN-C, parcela. č. 1908/298 –trvalé trávne porasty o výmere 55 574 m² (číselné označenie PPA 2901/1 a 2902/1). Vlastníkom bola predmetná poľnohospodárska pôda (dovtedy dlhodobo neobrábaná jednotným roľníckym družstvom) pridelená rozhodnutím Okresného úradu Nové Zámky č.00299-2001/002922/JT (ďalej len „poľnohospodárska pôda“). K pozemku, na ktorom sa nachádza poľnohospodárska pôda, nie je založený list vlastníctva.

Poľnohospodárska pôda bezprostredne susedí s pozemkom KN-C par. č. 1908/295 –zastavané plochy a nádvorcia o výmere 28 121 m², ktorý vlastní obec Palárikovo (ďalej len „obecný pozemok“). Obecný pozemok je Okresným úradom Nové Zámky, katastrálnym odborom zapísaný na LV č. 1, k. ú. Palárikovo.

Dovoľujeme si poukázať na to, že ako vlastník pozemku susediaceho s nami obhospodarovaným pozemkom, máte v zmysle § 127, ods. 1 Občianskeho zákonníka právnu povinnosť zdržať sa všetkého, čím by ste nad mieru primeranú pomerom obťažovali iného alebo čím by ste vážne ohrozovali výkon jeho práv.

Súčasne podľa § 127, ods. 3 Občianskeho zákonníka ste ako vlastník susediaceho pozemku povinní nám umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na svoje pozemky, prípadne na stavby na nich stojace, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb.

Ako je Vám isto dobre známe, od roku 2013 sa naša spoločnosť od Vás domáha, aby ste nám ako vlastník susediaceho pozemku umožňovali vykonávať na nami obhospodarovanej pôde poľnohospodársku činnosť a súčasne, aby ste v rámci svojej právomoci zamedzili tomu, aby na Vašom pozemku ilegálne vznikali nepovolené inžinierske stavby a neparkovali na nich osobné ani nákladné motorové vozidlá.

Ako obec v tejto veci dlhodobo nekonáte a svojou nečinnosťou nám spôsobujete škodu.

Na okraj podotýkame, že ako vlastník obecného pozemku a orgán územnej samosprávy a prenesenej štátnej správy máte široké pole pôsobnosti, jednak:

-občianskoprávne oprávnenie podať návrh na príslušný súd a dožadovať sa odstránenia nepovolených čiernych stavieb – mostíkov z Vášho pozemku (§135c Občianskeho zákonníka),

-kompetenciu ako stavebný úrad, ktorý v zmysle § 88 a nasl. Stavebného zákona môže nariadiť odstránenie nepovolených („čiernych“) stavieb,

- v rámci obecnej polície (resp. v spolupráci so štátnou políciou) oprávnenie objasňovať priestupky na úseku cestnej premávky v prípadoch, ak vodiči podľa § 4 (resp. § 25) zákona č. 8/2009 Z. z. porušia zákaz poškodzovať životné prostredie, najmä jazdou po verejnej zeleni alebo cestnej zeleni, alebo zastavenia alebo státia na cestnej zeleni a verejnej zeleni, na ostrovčekoch a deliacich pásoch, ak to nie je dovolené dopravnou značkou – viackrát sme Vás upozorňovali na to, že na Vašom pozemku a neoprávnene zriadených mostíkoch parkujú osobné motorové vozidlá, ktoré nám bránia v pestovateľskej činnosti (viď pripojená fotodokumentácia).

I na základe našich viacerých podnetov a žiadostí však ani v jednom prípade obec neprijala žiadne zákonné kroky a i naďalej je vo veci nečinná.

Nakoľko z dôvodu Vášho nekonania, teda z dôvodov, ktoré vznikli a sú výlučne na Vašej strane, nebolo našej spoločnosti umožnené, aby vykonala postrek a odstránenie inváznej buriny ambrózie palinolistej z pozemku KN-C parc. č. 1908/298, týmto Vás vyzývame, aby ste najneskôr v lehote do 7 dní odo dňa doručenia tohto podania sami zabezpečili odstránenie tejto inváznej rastliny z nami obhospodarovanej pôdy na Vaše náklady.

Súčasne Vás žiadame, aby ste vykonali všetky úkony, ktoré sú potrebné na to, aby naša spoločnosť mohla efektívne obhospodarovať poľnohospodársku pôdu, teda aby sa obec konečne postavila k celej veci čelom a začala konať tak, ako jej to ukladajú všeobecne záväzné právne predpisy, t. j. aby konala vo veci nepovolených inžinierskych stavieb, alebo aby iným spôsobom zamedzila parkovaniu súkromných motorových vozidiel na obecnom pozemku a umožnila nám tým vykonávať pestovateľskú a obhospodarovateľskú činnosť na pozemku KN-C parc. č. 1908/298.“

Dňa 02.08.2022 bola účastníkom konania Inšpekcii emailom zaslaná fotodokumentácia zaparkovaného auta na mostíku pred predmetnou parcelou, vyhotovená dňa 01.08.2022 o 18:17 hod. (RZ č. 27786/2022). Účastník konania pritom uviedol, že nedokáže zlikvidovať ambróziu pred vykvitnutím, pretože zaparkované auto mu bránilo ambróziu pred dažďom aj po ňom podrviť objednanou službou.

Dňa 08.08.2022 podávateľ podnetu Inšpekciu telefonicky informoval o pokosení ambrózie na parcele účastníkom konania a k tomu zaslal Inšpekcii fotodokumentáciu pokosenej ambrózie (RZ č. 28409/2022).

Na žiadosť inšpektorky (telefonicky komunikované dňa 08.08.2022, zápis v spise RZ č. 28409/2022) účastník konania Inšpekcii emailom odoslal Vyjadrenie ku kontrole invázných burín vykonanej dňa 26.07.2022 (RZ č. 27932/2022) s priloženou fotodokumentáciou pokosenej parcely. Vo vyjadrení je mimo iné uvedené:

„Dňa 29.07.2022 bola objednaná služba u dodávateľa – drvenie ešte nevykvitnutých nadzemných častí ambrózie. Vzhľadom na parkujúce vozidlo na poli a možnosť jeho poškodenia poľnohospodárskou technikou bola zrušená. Ďalší deň boli výdatné zrážky, čo znemožnilo vykonanie prác kvôli možnému zhutneniu pôdy, čím by došlo k porušeniu nariadenia vlády SR č. 342/2014.

Dňa 01.08.2022 opätovne nemohla byť pre stojace vozidlo na poli služba drvenia nadzemnej časti ambrózie.

Dňa 05.08.2022 bolo umožnené podrviť ambróziu pred vykvitnutím, štúdiom charakteristiky tejto buriny je známe, že je alergická až po vykvitnutí a šírením peľu.

Dňa 07.08.2022 som si objednal službu technikou na likvidáciu koreňovej sústavy, čo bolo znemožnené parkujúcim vozidlom BT 514 OO.

Dňa 08.08.2022 výdatné zrážky znemožnili vykonať likvidáciu koreňovej sústavy.

Vzhľadom k tomu, že je vyvíjaný tlak, aby sa nepestovali novošľachtené druhy zeleniny v Palárikove, ale INDE, tak aby obchodná spoločnosť neprekážala parkovaniu vozidla NEJAKEJ bratislavskej firmy a vozidiel firmy EUROBEN s.r.o. so sídlom na ulici J. Matušku 7 Palárikovo.

Súčasne upozorňujem, že parcela 1908/298 má 159 vlastníkov, dúfam, že si nezačnú uplatňovať nejaké práva na jej využívanie.

Podľa nariadenia vlády SR č. 342/2014 bude požiadané na Pôdohospodárskej platobnej agentúre vyjmutie plochy 7 x 176 m = 1232 m², aby nebola obchodná spoločnosť obvinená zo subvenčného podvodu, teda celková plocha 3000 m².“

V protokole o vykonaní štátneho dozoru, RZ č. 28228/2022 (ďalej len „protokol“) sa uvádza, že ambrózia sa podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z. odstraňuje vykopávaním, aplikáciou horúcej pary, vytrhávaním, pastvou, orbou, kosením a mulčovaním a chemickým spôsobom; invázne rastliny je potrebné odstraňovať hneď v počiatočnom štádiu ich výskytu na lokalite, keď je ich odstraňovanie najefektívnejšie, a to výlučne spôsobmi uvedenými vo vyhláške č. 450/2019 Z. z., pretože cieľom zákona o invázných druhoch je zamedzenie šírenia invázných druhov; podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch sú vlastníci alebo správca pozemku povinní za podmienok a spôsobom podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z. odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastníci alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku; bremeno likvidácie ambrózie je podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch na účastníkovi konania a preto parkovanie vozidiel na mostíkoch, ktoré bránia ku vstupu na pozemok ho nezbavuje povinnosti starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo šíreniu ambrózie, ktorá je silným peľovým alergénom.

Ďalej sa v protokole uvádza, že Inšpekcia vykonaným štátnym dozorom zistila, že účastník konania, ktorý je nájomcom parcely č. 1908/298, k. ú. Palárikovo v čase výkonu štátneho dozoru nesplnil opatrenia nariadené v rozhodnutí podľa ustanovenia § 16 ods. 15 zákona o invázných druhoch. Inšpekcia berie na vedomie odstránenie ambrózie pokosením v lete 2021 a orbou v jeseni 2021, avšak odstránenie ambrózie dňa 08.08.2022 bolo vykonané po skončení lehoty určenej v rozhodnutí č. 8391100422/6131-13466 zo dňa 13.04.2022. Lehota na odstránenie ambrózie vypršala dňa 15.07.2022.

Dňa 12.08.2022 bol účastník konania oboznámený s Protokolom o vykonaní štátneho dozoru (RZ č. 28228/2022) a zároveň bol vyzvaný na vyjadrenie sa ku zisteniam štátneho dozoru (RZ č. 28535/2022). Účastník konania sa ku zisteniam nevyjadril. Dňa 28.08.2022 bolo účastníkovi konania doručené Oznámenie o skončení štátneho dozoru (RZ č. 30083/2022) zo dňa 26.08.2022.

II. Konanie prvostupňového správneho orgánu

Prvostupňový správny orgán ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. b) a ustanovenia § 9 písm.

c) a písm. d) zákona o invázných druhoch a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) začal správne konanie o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu Oznamením o začatí správneho konania RZ č. 39284/2022, ktoré bolo účastníkovi konania doručené dňa 09.11.2022. V súlade s ustanovením § 33 ods. 1 a ods. 2 správneho poriadku dal prvostupňový správny orgán účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do príslušného administratívneho spisu č. 8543/2022 a spisu č. 10653/2022 a zároveň dostal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Pretože prvostupňový správny orgán mal všetky podklady, ktoré poskytovali dostatočný podklad pre spoľahlivé posúdenie veci, nenariadil podľa ustanovenia § 21 ods. 1 správneho poriadku ústne pojednávanie.

Dňa 22.11.2022 účastník konania doručil prvostupňovému správne mu orgánu Stanovisko k začatiu správneho konania zo dňa 22.11.2022 (RZ č. 40867/2022) (ďalej len „stanovisko“).

Účastník konania v stanovisku cituje ustanovenie § 3 ods. 1 zákona o invázných druhoch a uvádza, že dňa 25.06.2021 požiadal pred vysemenením ambrózie Inšpekciu o pomoc, na čo podľa tvrdenia účastníka konania Inšpekcia do dnešného dňa nereagovala.

Účastník konania v stanovisku ďalej cituje ustanovenie § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch a z neho vyvodzuje, že ak sa svojvoľne rozhodli firmy a jeden zo 159 vlastníkov parcely užívať časť parcely 1908/298, je toho názoru, že majú podľa tohto zákona povinnosť užívateľa pozemku. Účastník konania ďalej v stanovisku upozorňuje, že nemá žiadnu právnu silu k tomu, aby tretím osobám zabránil užívať svojvoľne zabratú pôdu, alebo aby tretie osoby donútil ošetrovať ju zákonnými spôsobmi alebo schválenými chemickými prostriedkami.

Účastník konania súčasne upozorňuje, že po dočasnom uvoľnení parcely dňa 05.08.2022 bola táto parcela pokosená a v ďalšej činnosti bol obmedzovaný parkujúcim vozidlom do 17.08.2022 a zbytky stavebného materiálu neboli odstránené dodnes a navyše neznámi páchatelia použili na časti parcely neznámu chemickú látku. Je si vedomý nebezpečnosti inváznej rastliny ambrózia a na parcelách ktoré reálne užíva ju priebežne likviduje pred kvitnutím, v nutných prípadoch selektívnou likvidáciou v porastoch alebo na okrajoch parciel.

Účastník konania ďalej cituje ustanovenie § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch a na záver stanoviska účastník konania cituje vybrané ustanovenia nariadenia vlády SR č. 342/2014 Z. z..

Prvostupňový správny orgán dňa 01.12.2022 doručil účastníkovi konania rozhodnutie č. 8391102122/10653-41868 zo dňa 29.11.2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým mu uložil pokutu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. c) zákona o invázných druhoch vo výške 2000 eur (slovom dvetisíc eur) za to, že nesplnil opatrenia nariadené rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu č. 8391100422/6131-13466 zo dňa 13.04.2022 tým, že neodstránil z parcely č. 1908/298, katastrálne územie Palárikovo, ktorú má účastník konania v nájme, invázny nepôvodný druh ambróziu – súvislý porast na ploche o výmere cca 6 m x 100 m tak, aby sa zamedzilo jeho šíreniu v zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch a nariadil účastníkovi konania podľa ustanovenia § 21 ods. 8 zákona o invázných druhoch v nadväznosti na ustanovenie § 16 ods. 15 zákona o invázných druhoch vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch tým, že odstráni z parcely č. 1908/298 katastrálne územie Palárikovo, ktorú má účastník konania v nájme, predpísaným spôsobom v termíne do 15.07.2023 invázny nepôvodný druh ambróziu a bude sa starať o pozemok tak, aby sa zamedzilo šíreniu tejto inváznej rastliny. Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov sa musí vykonávať podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z.. Inšpekciu predloží písomnú správu o splnení opatrení podľa ustanovenia § 16 ods. 18 zákona o invázných druhoch do desiatich pracovných dní od ich vykonania, a to listinne na adresu Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava alebo elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS.

Ku stanovisku účastníka konania k začatiu správneho konania zo dňa 22.11.2022 (RZ č. 40867/2022) v napadnutom rozhodnutí prvostupňový správny orgán uviedol, že pred výkonom štátneho dozoru, ktorý sa uskutočnil dňa 18.08.2021, nemal vedomosť o žiadosti účastníka konania o zabezpečenie odstránenia nedostatkov v odkanalizovaní zo dňa 25.06.2021 (ďalej len „žiadosť“), ktorá bola doručená Slovenskej inšpekcii životného prostredia, Grosslingová 5, 811 09 Bratislava. V žiadosti účastník konania poukazoval na to, že pri pestovaní zeleniny sa opakovane stretáva s problémom zaburinenia a buriny je možné likvidovať preemergentne alebo postemergentne, spravidla chemicky. V žiadosti účastník konania upozorňuje aj na čierne stavby (mostíky) na vedľajšom pozemku, ktoré umožňujú parkovanie vozidiel na pozemku účastníka konania a tým bránia vykonávať činnosť v agrotechnických termínoch a poveternostných podmienkach.

Prvostupňový správny orgán k tomu uvádza, že účastník konania ako nájomca predmetnej časti parcely má podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch povinnosť odstraňovať invázny nepôvodný druh a starať sa o

pozemok tak, aby sa zamedzilo jeho šíreniu. Predmetom výkonu štátneho dozoru bola časť parcely, ktorú má účastník konania v nájme od vlastníka parcely, ktorú užíva a na ktorej bol zaznamenaný výskyt ambrózie. Prvostupňový správny orgán berie na vedomie, že účastník konania dňa 05.08.2022 pokosil ambróziu, avšak táto ambrózia bola pokosená až po vykonaní štátneho dozoru a citácia zákona týkajúca sa lesných pozemkov, na ktorý účastník konania poukazuje, sa účastníka konania netýka. K dodržiavaniu nariadenia vlády SR č. 342/2014 Z. z. prvostupňový správny orgán uvádza, že vykonáva štátny dozor v súlade so zákonom o inváznych druhoch.

Uloženie pokuty prvostupňový správny orgán odôvodnil tým, že považuje za preukázané, že účastník konania nevykonal opatrenia uvedené v rozhodnutí č. 8391100422/6131-13466 zo dňa 13.04.2022 v lehote do 15.07.2022, ale až po vykonaní štátneho dozoru, ktorý Inšpekcia vykonala dňa 26.07.2022. Prvostupňový správny orgán v rozhodnutí č. 8391100422/6131-13466 zo dňa 13.04.2022 nariadil účastníkovi konania podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o inváznych druhoch odstrániť ambróziu z časti parcely č. 1908/298, katastrálne územie Palárikovo, ktorú má v nájme, predpísaným spôsobom v termíne do 15.07.2022 a nariadil mu starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo šíreniu tejto inváznej rastliny. Účastník konania si túto povinnosť nesplnil.

Za najzávažnejšie prvostupňový správny orgán považuje to, že účastník konania má povinnosť starať sa o pozemok, ktorý má v nájme tak, aby na ňom nerástli a nešírili sa invázne druhy, ktoré potláčajú pôvodnú vegetáciu. Ku spôsobu odstraňovania prvostupňový správny orgán uvádza, že invázne druhy rastlín sa najlepšie likvidujú v počiatočnom štádiu, keď je ich odstraňovanie časovo, aj finančne menej náročné. Musia sa z pozemkov likvidovať opakovane počas roka, niekoľko rokov po sebe, aby došlo k ich postupnej eliminácii. Jednorazový zásah do populácie inváznych druhov je nepostačujúci, a spravidla ich populáciu posilní. Podľa súčasnej stratégie EÚ v oblasti biodiverzity invázne nepôvodné druhy spôsobujú nielen veľké škody prírode, ale mnohé invázne nepôvodné druhy uľahčujú aj šírenie chorôb, ktoré predstavujú hrozbu pre ľudí (ambrózia je silným peľovým alergénom) a voľne žijúce živočíchy a rastliny a bez účinných kontrolných opatrení sa bude miera invázie a s ňou spojené riziká pre našu prírodu ešte viac zvyšovať. Odstraňovanie inváznych nepôvodných druhov sa musí uskutočňovať v súlade s vyhláškou č. 450/2019 Z. z., pretože nesprávne zvolené postupy pri odstraňovaní inváznych druhov napomáhajú ich nekontrolovanému šíreniu. Podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Európskej únie a inváznych nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky sú uvedené v prílohe č. 2 k vyhláške č. 450/2019 Z. z., podľa ktorej sa ambrózia odstraňuje vykopávaním, aplikáciou horúcej pary, vytrhávaním, pastvou, orbou, kosením a mulčovaním a chemickým spôsobom. Odstraňovanie inváznych nepôvodných druhov rastlín zahŕňa aj nakladanie s biomasou z takto odstránených rastlín, a preto je potrebné zvoliť spôsoby nakladania s biomasou podľa prílohy č. 3 k vyhláške č. 450/2019 Z. z..

V napadnutom rozhodnutí prvostupňový správny orgán tiež uviedol, že bremeno likvidácie ambrózie je podľa zákona o inváznych druhoch na vlastníkovi, správcovi, resp. užívateľovi pozemku, čo je účastník konania, ktorý je nájomcom predmetnej časti parcely a ktorý je povinný starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo šíreniu ambrózie, ktorá je silným peľovým alergénom.

Za protiprávne konanie právnickej osoby sa podľa ustanovenia § 21 ods. 4 zákona o inváznych druhoch uloží pokuta od 1 000 eur do 90 000 eur. Prvostupňový správny orgán zhodnotil všetky dôkazy zistené počas výkonu štátneho dozoru ako aj závažnosť a rozsah protiprávneho konania a okolnosti, ktoré viedli k protiprávnemu konaniu a zohľadnil ich vo výške pokuty. Pokuta vo výške 2 000 eur je blízko dolnej hranice zákonom stanoveného rozpätia, jej výška je primeraná, zodpovedá závažnosti a rozsahu protiprávneho konania. Prvostupňový správny orgán pri ukladaní pokuty prihliadal aj na skutočnosť, že sankcia má splňať preventívnu i represívnu funkciu. Na to, aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu jej výška musí byť stanovená tak, aby sa účastník konania do budúcnosti vyvaroval porušeniu zákonných ustanovení.

III. Odvolanie účastníka konania

Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia vyjadril a aj sa voči tomuto rozhodnutiu v zákonnej lehote odvolal (RZ č. 45231/2022), pričom odvolanie má odkladný účinok. Prvostupňový správny orgán odvolaniu voči napadnutému rozhodnutiu nevyhovел a v zákonnej lehote ho predložil odvolaciemu orgánu. Účastník konania navrhuje, aby na základe údajov, ktoré uvádza vo svojom odvolaní, odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému správny orgánu.

Účastník konania vo svojom odvolaní tvrdí, že žiadneho porušenia ustanovenia § 21 ods. 1 písm. c) zákona o inváznych druhoch sa nedopustil a preto mu bola pokuta uložená neoprávnene. Účastník konania v odvolaní uvádza, že napadnuté rozhodnutie je nesprávne a nezohľadňuje skutkové okolnosti veci a podáva proti nemu podľa ustanovenia § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov odvolanie, ktoré odôvodňuje s poukazom na vlastnosti ambrózie a s tým súvisiace náročné spôsoby odstraňovania a na to, že v roku 2009, keď obhospodaroval dotknutú parcelu č. 1908/298 sa na pozemku žiadna invázna burina

nevyskytovala, na rozdiel od parcely č. 1908/295 ktorá je obecným pozemkom. Priložená fotodokumentácia č. 1 je zo dňa 23.05.2009 čas 09:42.

Účastník konania poukazuje aj na to, že 25.06.2021, pred vysemenením ambrózie, požiadal Inšpekciu o pomoc, túto pomoc mu však Inšpekcia neposkytla.

Účastník konania tiež poukazuje na to, že od roku 2013 sa márne snaží primäť obec Palárikovo (najmenej 16 písomných podaní), aby prijala účinné opatrenia k zamedzeniu porušovania zákonov č. 40/1964 Zb. a 364/2004 Z.z., zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov ako aj zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Účastník konania poukazuje na to, že napriek jeho výzvam, žiadostiam a podnetom príslušným orgánom naďalej tretie osoby (zväčša majitelia okolitých rodinných domov) parkujú na dotknutých miestach, čím účastníkovi konania znemožňujú účinnú a riadnu starostlivosť o prenajatú pôdu a jej obhospodarovanie. Súčasne dochádza na daných miestach k vytváraniu nelegálnych skládok odpadu tretími osobami a súčasne i k šíreniu invázných burín. V tejto súvislosti účastník konania už najmenej šesťkrát ústne i písomne kontaktoval Policajný zbor SR, aby zabezpečil dodržiavanie zákona č. 8/2009 Z.z. I napriek úsiliu účastníka konania pretrváva nežiadúci stav, ktorý preukazuje priloženou fotodokumentáciou č. 2 zo dňa 25.05.2022 čas 05:54, č. 3 zo dňa 25.05.2022 čas 05:55, č. 4 zo dňa 12.06.2022 čas 13:39, č. 5 zo dňa 12.06.2022 čas 10:26, č. 6 zo dňa 24.06.2022 čas 16:58, č. 7 zo dňa 25.06.2022 čas 09:00, č. 8 zo dňa 02.11.2022 čas 11:43, č. 9 zo dňa 02.11.2022 čas 11:44, č. 10 zo dňa 29.11.2022 čas 15:24, č. 11 zo dňa 29.11.2022 čas 15:24, č. 12 zo dňa 29.11.2022 čas 15:25, č. 13 zo dňa 29.11.2022 čas 15:27, č. 14 zo dňa 29.11.2022 čas 15:30, č. 15 zo dňa 08.12.2022 čas 12:14, č. 16 zo dňa 08.12.2022 čas 12:14, č. 17 zo dňa 30.06.2021 čas 05:42, č. 18 zo dňa 13.10.2021 čas 13:41, č. 19 foto NOKIA zo dňa 14.12.2022. Fotodokumentácia je aj s popisom obsahu každej fotografie.

Podľa názoru účastníka konania, ak sa svojvoľne rozhodli firmy a jeden zo 159 vlastníkov parcely užívať časť parcely č. 1908/298, tak majú podľa zákona o invázných druhoch povinnosti užívateľa pozemku. Účastník konania uvádza, že nemá žiadnu právnu silu k tomu, aby im zabránil užívať svojvoľne zabratú pôdu, alebo aby ich donútil ošetrovať ju zákonnými spôsobmi. Účastník konania súčasne upozorňuje že po dočasnom uvoľnení parcely dňa 05.08.2022 bola pôda riadne pokosená, v ďalšej činnosti však bol opätovne obmedzovaný parkujúcim vozidlom až do 17.08.2022, pričom zvyšky nedovolené navozeného stavebného materiálu neboli odstránené dodnes. Súčasne účastník konania uvádza, že neznámi páchatelia použili na časti parcely neznámu chemickú látku, čo je problém aj z hľadiska dodržiavania poľnohospodárskych predpisov.

Účastník konania si je vedomý nebezpečnosti výskytu ambrózie a na parcelách, ktoré reálne užíva, ju podľa neho aj priebežne riadne a v súlade s právnymi predpismi likviduje pred kvitnutím (v nutných prípadoch selektívnou likvidáciou v porastoch alebo na okrajoch parcel).

S poukázaním na vyššie uvedenú fotodokumentáciu, ktorá bola predložená aj prvostupňovému správne orgánu a skutková stránka vysvetlená pracovníkom Inšpekcie počas kontroly na mieste samom, je podľa účastníka konania zrejmé, že v rámci svojich objektívnych možností riadne obhospodaruje prenajatú parcelu č. 1908/298 a riadne a včas vykonáva opatrenia na zamedzenie šírenia invázných burín, pokiaľ je mu to zo strany tretích osôb umožnené. Táto činnosť je však podľa účastníka konania mnohokrát znemožnená alebo výrazne sťažená jednak prístupom obyvateľov Kukučínovej ulice, t. j. vlastníkov tam sa nachádzajúcich rodinných domov, ktorí svoje osobné alebo aj nákladné motorové vozidlá parkujú na hranici účastníkom konania prenajatej pôdy (na nelegálne vyhotovených mostíkoch, ktoré obec odmietla odstrániť ako čiernu stavbu napriek viacerým podnetom). Súčasne je podľa účastníka konania jeho činnosť zhoršená aj tým, že vlastníkom pozemku č. 1908/295, teda obec Palárikovo, sama nedodržiava príslušné právne predpisy na úseku životného prostredia, keď riadne a v súlade so zákonom a vykonávacími predpismi riadne neodstraňuje invázne rastliny, ktoré sa navyše ešte aj šíria ďalej aj na pôdu prenajatú účastníkom konania.

S ohľadom na všetko vyššie uvedené účastník konania tvrdí, že žiadneho porušenia ustanovenia § 21 ods. 1 písm. c) zákona o invázných druhoch sa nedopustil, a preto mu bola pokuta uložená neoprávnene.

Vzhľadom na to navrhuje, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu.

Dňa 30.12.2022 bol prvostupňovému správne orgánu doručený aj dodatok k odvolaniu účastníka konania zo dňa 30.12.2022 (RZ č. 46707/2022), teda po vypršaní 15 dňovej lehoty, v ktorom bola priložená fotodokumentácia č. 20 zo dňa 22.12.2022 čas 16:25, č. 21 zo dňa 28.12.2022 čas 10:20 a č. 22 zo dňa 28. 12. 2022, čas 11. 00, pričom účastník konania upozorňuje, že nemôže realizovať nariadenie vlády SR č. 342/2014 Z. z. tým, že nevie

kedy mu po výseve kultúrnych plodín nebude svojvoľným vjazdom vozidiel obmedzené právo a povinnosť riadne obhospodarovať poľnohospodársku pôdu.

IV. Konanie odvolacieho orgánu

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, správny orgán príslušný na konanie v druhom stupni podľa ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „odvolací orgán“) preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom jeho rozsahu.

1. Dôkladne boli preskúmané registratúrne záznamy zaradené v predložených spisoch č. 8543/2022 o výkone štátneho dozoru u účastníka konania vykonaného v roku 2022 a č. 10653/2022 o prvostupňovom správnom konaní, ktoré nasledovalo po tomto štátnom dozore ako aj spis č. 8541/2022 o podnete, ktorý bol doručený Inšpekcii dňa 18.07.2022 a spis č. 8581/2021 o výkone štátneho dozoru u účastníka konania z roku 2021 a spis č. 6131/2022 o prvostupňovom správnom konaní, ktoré nasledovalo po štátnom dozore z roku 2021, v ktorom bolo vydané rozhodnutie č. 8391100422/6131-13466 (RZ č. 13466/2022), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.04.2022. Preskúmané registratúrne záznamy sú v registratúrnom systéme evidované pod registratúrnymi číslami, podľa ktorých odvolací orgán preskúmal aj procesnú stránku správneho konania a konania, ktoré mu predchádzalo.

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 8543/2022 o výkone štátneho dozoru, s registrovanými časovými údajmi:

- RZ č. 25923/2022 Príprava na vykonanie štátneho dozoru, zaevidovaná dňa 21.07.2022
- RZ č. 25924/2022 Poverenie na výkon štátneho dozoru v listinnej podobe zo dňa 22.07.2022 s uvedeným dátumom začatia kontroly 26.07.2022
- RZ č. 25925/2022 Záznam o zistených skutočnostiach z miestnej ohliadky vykonanej dňa 26.07.2022, vypracovaný dňa 26.07.2022
- RZ č. 26574/2022 e-mail odoslaný Inšpekcii kontrolovanou osobou so stanoviskom kontrolovanej osoby k plánovanej kontrole, zo dňa 21.07.2022, zaevidované Inšpekciou dňa 27.07.2022 s prílohami:
 1. Žiadosť kontrolovanej osoby o vyčistenie zabratej poľnohospodárskej pôdy, adresovaná obci Palárikovo, zo dňa 18.10.2013
 2. Kópia pozvánky starostky obce Palárikovo na stretnutie obyvateľov ulice Kukučínova, zo dňa 03.10.2019
 3. Žiadosť kontrolovanej osoby o poskytnutie údajov o majiteľoch vozidiel adresovaná Okresnému oddeleniu Policajného zboru SR Nové Zámky, zo dňa 02.03.2020
 4. Opakovaná žiadosť kontrolovanej osoby o odstránenie čiernych stavieb a ukončenie neoprávneného parkovania vozidiel na obecnom pozemku, adresovaná obci Palárikovo, zo dňa 24.03.2020
 5. Kópia odpovede obce Palárikovo na žiadosť o odstránenie čiernych stavieb, adresovaná kontrolovanej osobe, zo dňa 22.04.2020
 6. Oznámenie Okresného riaditeľstva policajného zboru v Nových Zámkoch, Okresného dopravného inšpektorátu, adresované kontrolovanej osobe, zo dňa 30.04.2020
 7. Žiadosť kontrolovanej osoby o poskytnutie informácií adresovanej obci Palárikovo, zo dňa 16.06.2022
 8. Poskytnutie informácií kontrolovanej osobe obcou Palárikovo, zo dňa 21.06.2022
 9. Fotodokumentácia z parcely č. 1908/298 registra C-KN, k. ú Palárikovo
 10. Stanovisko kontrolovanej osoby k plánovanej kontrole dňa 26.07.2022, zo dňa 21.07.2022
 11. Vyčíslenie vzniknutej finančnej škody od roku 2014 kontrolovanej osobe, vypracovaný kontrolovanou osobou
 - RZ č. 26647/2022 Stanovisko kontrolovanej osoby ku kontrole invázií burín vykonanej dňa 26.07.2022, zo dňa 26.07.2022, prevzaté dňa 26.07.2022 pri výkone štátneho dozoru, zaevidované dňa 27.07.2022
 - RZ č. 27786/2022 e-maily odoslané kontrolovanou osobou dňa 29.07.2022 a 02.08.2022 s prílohami, zaevidované dňa 08.08.2022
 - RZ č. 27932/2022 e-mail odoslaný kontrolovanou osobou dňa 08.08.2022, zaevidovaný dňa 09.08.2022
 - RZ č. 28225/2022 Fotodokumentácia zo dňa 26.07.2022, zaevidovaná dňa 10.08.2022
 - RZ č. 28228/2022 Protokol o vykonaní štátneho dozoru vykonaného dňa 26.07.2022, vypracovaný dňa 12.08.2022
 - RZ č. 28409/2022 Zápis v spise zo dňa 11.08.2022
 - RZ č. 28535/2022 Zaslanie Protokolu o vykonaní štátneho dozoru RZ č. 28228/2022 na oboznámenie, doručené kontrolovanej osobe dňa 12.08.2022
 - RZ č. 30083/2022 Oznámenie o skončení štátneho dozoru zo dňa 26.08.2022, doručené kontrolovanej osobe dňa 28.08.2022

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 10653/2022 o správnom konaní, s registrovanými časovými údajmi:

- RZ č. 39284/2022 Oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu zo dňa 09.11.2022, doručené účastníkovi konania dňa 09.11.2022
- RZ č. 40867/2022 Stanovisko č. 5 ku kontrole inváznych burín vykonanej dňa 26.07.2022 zo dňa 22.11.2022, doručené prvostupňovému správne mu orgánu dňa 22.11.2022
- RZ č. 41868/2022 Rozhodnutie o uložení pokuty a opatrení na nápravu č. 8391102122/10653-41868 zo dňa 29.11.2022, doručené účastníkovi konania dňa 01.12.2022
- RZ č. 45151/2022 Pracovná verzia odvolania účastníka konania zo dňa 15.12.2022 k rozhodnutiu ku kontrole inváznych burín vykonanej dňa 26.07.2022, doručené prvostupňovému správne mu orgánu dňa 15.12.2022. Účastník konania odoslal dňa 15.12.2022 v čase 21:12 hod. pracovnú verziu odvolaniu k rozhodnutiu č. 8391102122/10653-41868 vzhľadom na problémy pri elektronickej pošte sa nepodarilo účastníkovi konania obdržať odvolanie od právnej zástupkyne
- RZ č. 45231/2022 Odvolanie účastníka konania zo dňa 15.12.2022 proti rozhodnutiu sp. zn. 8391102122/10653-41868 zo dňa 29.11.2022, doručené prvostupňovému správne mu orgánu dňa 16.12.2022. Účastník konania odoslal prvostupňovému správne mu orgánu verziu právnej zástupkyne, ktorá je obsahovo totožná s Odvolaním k rozhodnutiu ku kontrole inváznych burín vykonanej dňa 26.07.2022 zo dňa 15.12.2022, RZ č. 45151/2022
- RZ č. 45233/2022 Účastník konania sa dňa 15.12.2022 v čase 21:36 hod. opakovane pokúšal doručiť vo formáte pdf odvolanie prvostupňovému správne mu orgánu. Dňa 16.12.2022 sa účastník konania taktiež pokúšal doručiť odvolanie prvostupňovému správne mu orgánu, ale už bez obsahu
- RZ č. 46707/2022 Odvolanie - dodatok účastníka konania zo dňa 30.12.2022 proti rozhodnutiu sp. zn. 8391102122/10653-41868 zo dňa 29.11.2022, doručené prvostupňovému správne mu orgánu dňa 30.12.2022
- RZ č. 46849/2022 Predkladacia správa ku odvolaniu účastníka konania voči Rozhodnutiu č. 8391102122/10653-41868 zo dňa 29.11.2022, doručené odvolaciemu orgánu dňa 09.01.2023
- RZ č. 46917/2022 Upovedomenie účastníka konania o predložení odvolania voči Rozhodnutiu č. 8391102122/10653-41868 odvolaciemu orgánu, doručené dňa 09.01.2023

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 8541/2022 o podnete, s registrovanými časovými údajmi:

- RZ č. 25405/2022 e-mailom doručený podnet od fyzickej osoby zo dňa 18.07.2022, doručený na Ústredie SIŽP, odoslaný na prešetrenie Odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti dňa 18.07.2022, evidovaný v knihe podnetov IŽP Bratislava pod č. 185/2022
- RZ č. 25905/2022 Oznámenie o prijatí podnetu v listinnej podobe zo dňa 21.07.2022, prevzaté podávateľom podnetu dňa 27.07.2022
- RZ č. 27990/2022 Fotodokumentácia z pokosenej ambrózie došlá od podávateľa podnetu sms správou dňa 08.08.2022, zaevidovaná dňa 09.08.2022
- RZ č. 27993/2022 Zápis v spise, vypracovaný dňa 09.08.2022
- RZ č. 31365/2022 Oznámenie o prešetrení podnetu v listinnej podobe zo dňa 09.09.2022, prevzaté podávateľom podnetu dňa 14.09.2022

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 8581/2021 o výkone štátneho dozoru, s registrovanými časovými údajmi:

- RZ č. 29953/2021 e-mailom doručený podnet od fyzickej osoby zo dňa 12.08.2021 doručený na Ústredie SIŽP, odoslaný na prešetrenie Odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti dňa 12.08.2021, evidovaný v knihe podnetov IŽP Bratislava pod č. 355/2021
- RZ č. 30280/2021 Oznámenie o prijatí podnetu zo dňa 17.08.2021, odoslané elektronic ky podávateľovi podnetu, nedoručené (chybová správa: doručovanie nie je možné, schránka adresáta je v stave, ktorý neumožňuje doručovanie)
- RZ č. 30283/2021 Príprava na vykonanie štátneho dozoru, zaevidovaná dňa 16.08.2021
- RZ č. 30284/2021 Poverenie na výkon štátneho dozoru v listinnej podobe zo dňa 16.08.2021 s uvedeným dátumom začatia kontroly štátneho dozoru 18.08.2021
- RZ č. 30285/2021 Záznam o zistených skutočnostiach z miestnej ohliadky vykonanej dňa 18.08.2021, vypracovaný dňa 18.08.2021
- RZ č. 30288/2021 Zápis v spise, vypracovaný dňa 17.08.2021
- RZ č. 30539/2021 e-mailová komunikácia Inšpekcie a Okresného úradu Nové Zámky zo dňa 17.08.2021 s prílohami, zaevidované dňa 17.08.2021
- RZ č. 30992/2021 Fotodokumentácia zo dňa 18.08.2021, zaevidovaná dňa 19.08.2021

- RZ č. 30997/2021 Dokumentácia od kontrolovanej osoby prevzatá pri kontrole štátnom dozore dňa 18.08.2021, zaevidované dňa 19.08.2021
- RZ č. 31001/2021 Protokol o vykonaní štátneho dozoru vykonaného dňa 18.08.2021, vypracovaný dňa 08.10.2021
- RZ č. 37741/2021 e-mail od Okresného úradu Nové Zámky doručený Inšpekcii dňa 25.08.2021, zaevidované dňa 07.10.2021
- RZ č. 37949/2021 e-mail odoslaný Inšpekciiu podávateľovi podnetu zo dňa 08.10.2021, opakované zaslanie Oznámenia o prijatí podnetu zo dňa 17.08.2021 podávateľovi podnetu
- RZ č. 38112/2021 e-mail doručený Inšpekcii od podávateľa podnetu zo dňa 08.10.2021, odpoveď na Oznámenie o prijatí podnetu zo dňa 17.08.2021
- RZ č. 38161/2021 Zaslanie Protokolu o vykonaní štátneho dozoru RZ č. 31001/2021 na oboznámenie zo dňa 11.10.2021, doručené kontrolovanej osobe dňa 11.10.2021
- RZ č. 40514/2021 Oznámenie o skončení štátneho dozoru zo dňa 26.10.2021, doručené kontrolovanej osobe dňa 26.10.2021
- RZ č. 40548/2021 Oznámenie o prešetrení podnetu zo dňa 26.10.2021 odoslané elektronicky podávateľovi podnetu, (chybová správa: doručovanie nie je možné, schránka adresáta je v stave, ktorý neumožňuje doručovanie), na Ústredie SIŽP doručené dňa 27.10.2021
- RZ č. 41626/2021 Oznámenie o prešetrení podnetu zo dňa 04.11.2021 odoslané listinne podávateľovi podnetu, prevzaté podávateľom podnetu dňa 08.11.2021

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 6131/2022 o správnom konaní, s registrovanými časovými údajmi:

- RZ č. 9458/2022 Oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu zo dňa 15.03.2022, doručené účastníkovi konania dňa 15.03.2022
- RZ č. 12491/2022 Vyjadrenie účastníka konania k podkladom rozhodnutia v správnom konaní o správnom delikte a o opatrení na nápravu zo dňa 31.03.2022, doručené prvostupňovému správnomu orgánu dňa 05.04.2022
- RZ č. 13466/2022 Rozhodnutie o uložení pokuty a opatrení na nápravu č. 8391100422/6131-13466 zo dňa 13.04.2022, doručené účastníkovi konania dňa 13.04.2022

Odvolačiaci orgán ku napadnutému konaniu a ku konaniu, ktoré predchádzalo napadnutému správnomu konaniu uvádza, že prvostupňový správny orgán v napadnutom konaní aj v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému správnomu konaniu postupoval spôsobom, ktorý mu predpisuje zákon.

2. K údajom a k návrhu účastníka konania, ktoré uviedol v odvolaní, odvolací orgán uvádza:

Prvostupňový správny orgán použil na dokazovanie všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Dňa 26.07.2022 vykonala Inšpekcia štátny dozor a ohliadku na parcele č. 1908/298 k. ú. Palárikovo. Išlo už o druhú kontrolu, týkajúcu sa rovnakej veci a to výskyt nepôvodného invázneho druhu ambrózie na tejto parcele, ktorú má v nájme účastník konania. Prvý štátny dozor s ohliadkou bol vykonaný dňa 18.08.2021, na základe podnetu (RZ č. 29953/2021, spis č. 8581/2021) zo dňa 12.08.2021, pri ktorom bolo zistené porušenie zákona o invázných druhoch, za čo bola účastníkovi konania uložená pokuta vo výške 1000 eur a opatrenie na nápravu rozhodnutím č. 8391100422/6131-13466 (RZ č. 13466/2022), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.04.2022 a vykonateľnosť 30.05.2022. Pri ohliadke dňa 26.07.2022 Inšpekcia zistila, že účastník konania nevykonal opatrenia na nápravu, ktoré mu boli rozhodnutím č. 8391100422/6131-13466 uložené vykonať v termíne do dňa 15.07.2022 a tak šíreniu ambrózie nezamedzil.

Po dôkladnom preskúmaní všetkých podkladových materiálov, ktoré sú súčasťou predložených administratívnych spisov, odvolací orgán uvádza, že účastník konania nevyvrátil ani nespochybnil zistenie, že dňa 26.07.2022 na ním prenajatej parcele rástla ambrózia a do nariadeného času odstránená nebola.

Účastník konania vo svojom odvolaní poukazuje na to, že v roku 2009 sa na parcele č. 1908/298, k. ú. Palárikovo žiadna invázna burina nevyskytovala na rozdiel od parcely č. 1908/295, ktorá patrí obci. Na podloženie svojho tvrdenia priložil účastník konania fotodokumentáciu vyhotovenú dňa 23.05.2009 o 09:42 hod. (fotodokumentácia č. 1). Z fotografie nie je možné jednoznačne usúdiť kadiaľ vedie hranica medzi parcelami. K predmetu napadnutého konania však fotografia z roku 2009 nemá žiaden vzťah, pretože ambrózia je jednoročnou bylinou a všetky invázne nepôvodné druhy majú schopnosť rýchlo sa šíriť a preto každý, kto vykonáva činnosť, v súvislosti s ktorou môže

dôjsť k šíreniu invázných nepôvodných druhov v životnom prostredí, je povinný prijať opatrenia na zamedzenie takého šírenia. Vlastník alebo správca, alebo užívateľ pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom podľa vyhlášky č. 450/2019 Z.z. odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu. Údaje, ktoré účastník konania uvádza vo svojom odvolaní o porušovaní zákona o invázných druhoch zo strany obce Palárikovo musia byť predmetom samostatného konania, ktorého účastníkom bude obec Palárikovo.

Ďalej účastník konania v odvolaní uvádza prekážky, ktoré mu bránili vo vykonaní uložených opatrení. Poukazuje na to, že od roku 2013 sa márne snaží primäť obec Palárikovo, aby prijala účinné opatrenia k zamedzeniu porušovania zákonov, ku ktorému dochádza tým, že motorové vozidlá parkujú na nelegálne postavených mostíkoch a tým obmedzujú vykonávanie poľnohospodárskej činnosti na parcele č. 1908/298 a podieľajú sa na vytváraní nelegálnych skládok odpadu a súčasne prispievajú aj k šíreniu invázných burín. Tento nežiadúci stav zachytil účastník konania vo fotodokumentácii vyhotovenej dňa 25.05.2022 o 05:54 hod. a o 05:55 hod. (fotodokumentácia č. 2,3).

V odvolaní účastník konania fotograficky zdokumentoval stav na parcele č. 1908/298 a vedľajšej parcele č. 1908/295 dňa 12.06.2022 o 10:26 hod. (fotodokumentácia č. 5). Uvádza, že na parcele č. 1908/298 bola ambrózia zlikvidovaná podľa zásad správnej poľnohospodárskej praxe, aj v súlade s nariadením vlády SR č. 342/2014 Z.z., zákonom o invázných druhoch a vyhláškou č. 450/2019 Z.z.. Ďalej účastník konania uvádza, že na parcele č. 1908/295 vo vlastníctve obce Palárikovo je ambrózia len pokosená a teda jej odnože sa budú ďalej rozvíjať.

Odvolací orgán k tomu uvádza, že z fotodokumentácie zo dňa 26.7.2022 (RZ č. 28225/2022, spis č. 8543/2022) a ktorá je súčasťou Protokolu (RZ č. 28228/2022, spis č. 8543/2022) vidno súvislý pás ambrózie a je zjavné, že doterajšie odstraňovanie ambrózie z parcely bolo nedostatočné. Nakoľko ide o jednoročnú bylinu, sú najvhodnejšie metódy jej odstraňovania mechanického charakteru. Zásah je vždy potrebné realizovať v období pred kvitnutím druhu (do začiatku augusta), aby sa zabránilo tvorbe a následnému rozširovaniu semien. Pri ojedinelom výskyte sa môže využívať vytrhávanie alebo výkop rastlín. Väčšie porasty sa kosia alebo mulčujú. Vhodné je zrealizovať tento zásah opakovane, nakoľko rastlina dokáže v danom roku opätovne narásť. Na okrajoch využívanej ornej pôdy sa môžu porasty druhu aj poorať a následne osiať lucernou siatou alebo mätonohom trvácim. Zásahy je potrebné na lokalite opakovať niekoľko rokov po sebe, pretože sa v pôde môže nachádzať zásoba semien, ktoré kľčia postupne. Môže sa použiť aj postrek porastu druhu registrovaným prípravkom na ochranu rastlín (herbicídom), ale nakoľko sú účinné mechanické spôsoby odstraňovania, odvolací orgán odporúča využívať tieto. Kosenie a mulčovanie porastov je spôsob odstraňovania, ktorý ak sa použije, tak je ho potrebné uskutočňovať v mesačných intervaloch po celú dobu vegetačnej doby. Zásah je nutné uskutočňovať každoročne, kým sa objavujú nové výhonky a opakovane počas sezóny. Aj sám účastník konania vo svojom odvolaní uvádza, že kosenie nepomáha, rastliny treba vytrhnúť s koreňmi dostatočne včas a to ešte pred kvitnutím, pretože aj po vytrhnutí môže na vytrhutej rastline peľ ešte dozrieť a byť uvoľnený do okolia. Preto bolo dôležité dodržať termín odstránenia ambrózie daný prvostupňovým správnym orgánom, aby sa tak zabránilo šíreniu ambrózie.

Ďalšia fotodokumentácia v odvolaní poukazuje na parkujúce auto na konci parcely č. 1908/295, čiastočne zasahujúce do parcely č. 1908/298 dňa 24.06.2022 o 16:58 hod., 25.06.2022 o 09:00 hod. (fotodokumentácia č. 6, 7).

Odvolací orgán k tomu uvádza, že regulácia parkovania áut nespadá do kompetencie prvostupňového správneho orgánu ani do kompetencie odvolacieho orgánu, avšak problémy účastníka konania, ktoré mu spôsobujú tretie osoby boli prvostupňovým správnym orgánom zohľadnené vo výške pokuty ako poľahčujúca okolnosť, pretože 2000 eur je zo zákonom stanoveného rozpätia pri jeho dolnej hranici a odvolací orgán sa s tým stotožňuje.

Súčasne odvolací orgán zdôrazňuje, že parkujúce auto zaberá nepatrnú časť z parcely č. 1908/298 a aj v blízkosti zaparkovaného auta môže byť ambrózia ručne vytrhávaná.

V ďalšej fotodokumentácii v odvolaní sa účastník konania zaoberá svojvoľnou skládkou odpadov. Vytváranie nezákonných skládok bolo šetrené Inšpektorátom životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, odbor inšpekcie odpadového hospodárstva (RZ č. 32729/2021 zo dňa 02.09.2021, spis č. 7818/2021).

V odvolaní účastník konania ďalej uvádza, že 25.06.2021 požiadal pred vysemenením ambrózie Inšpekciu o pomoc, k čomu sa Inšpekcia podľa účastníka konania nevyjadřila. Odvolací orgán k tomu uvádza, že preskúmaním postupu Inšpekcie v tejto veci zistil, že dňa 25.06.2021 bola doručená Slovenskej inšpekcii životného prostredia – ústrediu od účastníka konania Žiadosť o zabezpečenie odstránenia nedostatkov v odkanalizovaní, ktorú Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie zaevidovala ako podnet pod číslom 452/OK (RZ č. 23119/2021). Tento podnet bol

zaslaný na prešetrenie a vybavenie Inšpektorátu životného prostredia Bratislava dňa 01.07.2021. Dňa 21.07.2021 bolo doručené Slovenskej inšpekcii životného prostredia – ústrediu Oznamenie o výsledku šetrenia podnetu z odboru inšpekcie odpadového hospodárstva, stáleho pracoviska Nitra a podnet bol v časti odstúpený na Okresný úrad Nové Zámky (RZ č. 32729/2021, spis č. 7818/2021). Dňa 28.09.2021 odbor inšpekcie ochrany vôd stáleho pracoviska Nitra odstúpil podnet v časti obci Palárikovo.

So zohľadnením všetkých prekážok pri odstraňovaní ambrózie, ktoré účastník konania vo svojom odvolaní preskúmateľne uviedol a zdokumentoval, odvolací orgán uvádza, že prvostupňovým konaním je preskúmateľne preukázané, že účastník konania nesplnil nariadené opatrenie podľa ustanovenia § 16 ods. 15 zákona o inváznych druhoch, ktoré mu bolo uložené rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 8391100422/6131-13466 zo dňa 13.04.2022 a naplnil znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. c) zákona o inváznych druhoch. Podľa ustanovenia § 21 ods. 4 zákona o inváznych druhoch za iný správny delikt podľa odseku 1 písm. c) má správny orgán obligatórny záväzok uložiť účastníkovi konania pokutu od 1000 eur do 90 000 eur.

Odvolací orgán uvádza, že prvostupňový správny orgán určil výšku pokuty za zistené porušenie zákona o inváznych druhoch v celkovej výške 2000 eur zo zákonom stanoveného rozpätia pri jeho dolnej hranici, pričom jej výšku náležite a dostatočne odôvodnil. Prvostupňový správny orgán pri ukladaní pokuty prihliadal na závažnosť, rozsah trvania protiprávneho konania aj poľahčujúce okolnosti.

Na uloženie sankcie za správny delikt je postačujúce zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon vyslovene neustanoví, že sa vyžaduje úmyselné zavinenie. U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie. Cieľom vyvodzovania administratívno-právnej zodpovednosti je zabezpečiť bezporuchovú správu verejných vecí.

Nakoľko je daný správny delikt obsiahnutý v zákonnej úprave a je postihnutelný sankciou, zákonodarca počíta s určitou mierou nebezpečnosti konania a zákonnou úpravou sa mu snaží zamedziť. Na druhej strane zákon ukladá správny orgán povinnosti na úseku ochrany životného prostredia, ktorými sa má zamedzovať takému konaniu, ktoré ohrozuje všeobecný záujem, konkrétne na úseku ochrany životného prostredia.

3. Záver odvolacieho orgánu:

Odvolací orgán preskúmaním napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu nezistil nič, čo by bolo možné a potrebné v doterajšom konaní doplniť ani nezistil žiadne vady, ktoré by bolo potrebné odstrániť. Odvolací orgán nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by mohol napadnuté rozhodnutie zmeniť, preto je jeho povinnosťou odvolanie zamietnuť a napadnuté rozhodnutie potvrdiť.

Pre zabezpečenie splnenia účelu zákona o inváznych druhoch vzhľadom na vyššie uvedené dôvody a po dôkladnom preskúmaní napadnutého rozhodnutia o pokute a nariadení vykonať opatrenia na odstraňovanie inváznych nepôvodných druhov, ako aj z hľadiska interpretačných pravidiel základných zásad, ktorými sa riadi celé správne konanie (ustanovenie § 3 správneho poriadku) odvolací orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Toto rozhodnutie je v inštančnom poradí konečné a podľa ustanovenia § 59 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov nie je možné sa proti nemu odvolať. Právoplatné rozhodnutie odvolacieho orgánu môže byť preskúmané súdom.

RNDr. Tatiana Horecká, PhD.
hlavná inšpektorka UIBB

Doručuje sa

P.K.SEM s.r.o., Kukučínova 1559/39, 94111 Palárikovo, Slovenská republika

Na vedomie

Právoplatné rozhodnutie sa doručuje:

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor ochrany biodiverzity a krajiny,
Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava, Slovenská republika

Slovenská inšpekcia životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava, Slovenská republika